

Tiedot ja analyysit Tampereen kaupunkiseudun elinvoimasta

TILANNE 22.1.2020

SISÄLTÖ

1. STRATEGIAN SEURANTAINDIKAATTORIT
2. YRITYKSET
3. ULKOMAANKAUPPA
4. KANSAINVÄLISYYS
5. TYÖVOIMA JA OSAAMINEN

1.

Seurantaindikaattorit

INDIKAATTORI	"NYT"	MUUTOS EDELLISEEN %
Aloittaneet yritykset (Business Tampere, Tilastokeskus) ks.	2 449 (2019, Business Tampere) 2 495 (2018, Tilastokeskus)	Määritelmä muuttunut. +16,5 % (2017, Tilastokeskus)
Kasvuyrityksiä (Tilastokeskus) ks.	Suppea* : 83 (2014-2017) Laaja* : 585 (2014-2017)	+20,3 % (2013-2016) +9,3 % (2013-2016)
Henkilöstön määrä kasvuyrityksissä (Tilastokeskus) ks.	Suppea* : 6 845 (2014-2017) Laaja* : 18 678 (2014-2017)	
Startup-yrityksiä (Business Tampere) ks.	285	Määritelmä muuttunut. (Aiempi arvio 172 – 240**)
Henkilöstön määrä startupeissa (Business Tampere, Vainu.io) ks.	1 769	Määritelmä muuttunut.
Liikevaihto valmistava teollisuus (Tilastokeskus) ks.	8 580 milj. € (2017)	+ 7,3 % (2016)
Liikevaihto ICT (Tilastokeskus) ks.	1 890 milj. € (2017)	+ 3,8 % (2016)
Liikevaihto terveys ja hyvinvointi (Tilastokeskus) ks.	1 424 milj. € (2017)	+ 12,2 % (2016)
Liikevaihto elämystalous (Tilastokeskus) ks.	1 564,3 milj. € (2017)	+ 0,0 % (2016)
Liikevaihto luovat alat (Tilastokeskus) ks.	661,3 milj. € (2017)	- 0,2 % (2016)

ks. = Tampereen kaupunkiseutu
sk. = Tampereen seutukunta
mk. = Pirkanmaan maakunta

*Suppea määritelmä: Yrityksen alkutyöllisyys vähintään 10 hlöä kasvukauden alussa ja keskimääräinen kasvuvauhti 20 %/ vuosi kasvukauden ajan. Laaja määritelmä: Yrityksen alkutyöllisyys vähintään 3 hlöä kasvukauden alussa ja keskimääräinen kasvuvauhti 10 % / vuosi kasvukauden ajan.

** Startupeja on tunnistettu mm. manuaalisesti yrityksiä kontaktoimalla Business Tampereen Startup-tutkimuksen yhteydessä ja Vainu.io:n avulla.

1.

Seurantaindikaattorit

INDIKAATTORI	"NYT"	MUUTOS EDELLISEEN %
Työttömyysaste (TEM) ks.	9,1 (11/2019) 9,6 (1-11/2019)	+0,6 %-yksikköä (11/2018) -0,3 %-yksikköä (1-12/2018)
Tutkimus- ja kehittämisenot yhteensä (Tilastokeskus) sk.	690,7 milj. euroa (2018)	+6,7 % (2017)
Business Finlandin TKI-rahoitus yrityksille mk.	49,4 milj. euroa (2018)	+23,0 % (2017)
Vientirytykset (Tilastokeskus) mk.	632 (2017)	+4,8 % (2016)
Tuontirytykset (Tilastokeskus) mk.	1 363 (2017)	+2,9 % (2016)
Ulkomaisten matk. yöpymiset (Tilastokeskus) mk.	98 020 (2019e) 7 154 (marraskuu 2019e)	-9,2 % (2018) -11,3 % (marraskuu 2018)
Elinkeinopoliittinen mittaristo (Suomen Yrittäjät)	6,9 (Pirkanmaa 2018) 6,1 (Tampere 2018)	6,6 (Pirkanmaa 2016) 6,4 (Tampere 2016)
Kuntaranking (EK) sk.	8. sija (2019) 64 pistettä (2019)	7. Sija (2017) 67 pistettä (2017)
Aktiiviset toiminnassa olevat yritykset	35 409 (BT Yritystietopalvelu, 20.1.2020) 31 124 (Asiakastieto, 31.12.2020)	+1,2 % (22.8.2019) +0,4 % (30.6.2019)
Kansainvälisten tapahtumien määrä	Indikaattoria kehitetään yhteistyössä Visitin kanssa	

ks. = Tampereen kaupunkiseutu
sk. = Tampereen seutukunta
mk. = Pirkanmaan maakunta

2.

YRITYKSET

- a) Yrityskanta ja uudistuminen
- b) Kasvuyritykset
- c) Startupit
- d) Myönnetty Business Finland -rahoitus yrityksille
- e) Yritykset ja investoinnit konsernilajeittain
- f) Riskirahoitus yrityksille

Aktiivisten yritysten määrä

YRITYSKANTA YHTEENSÄ

41 383

Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi ja yritys muodot tmi, osk, oy, ky ja ay

Pvm 31.12.2019 asti

Lähde: Suomen Asiakastieto Oy

AKTIIVISIA YRITYKSIÄ

31 124

Aktiivisten yritysten määrä
Asiakastiedon yritystietokannassa.
Pvm 31.12.2019 asti

Lähde: Suomen Asiakastieto Oy

Asiakastiedon aineistossa yritys on aktiivinen, kun se kuuluu kaupparekisterin lisäksi joihinkin seuraavista rekistereistä: alv-rekisteri, työnantajarekisteri ja ennakkoperintärekisteri, eikä sen toimintaa ole merkitty passiiviseksi (keskeytetty, elinkeinotoiminta päättynyt, toiminta lakannut) tai vahvistamattomaksi.

Luku ei ole vertailukelpoinen aikaisempien tietopakettien kanssa lähteen määritelmämuutoksesta johtuen.

– 35 409

Aktiivisten yritysten määrä **Tampereen kaupunkiseudun yritystietopalvelussa**.
Pvm 20.1.2020

Lähde: Business Tampere

Yritys on aktiivinen, kun se on rekisteröity kaupparekisteriin eikä sillä ole mitään erityistilannetta (konkurssi, saneeraus, selvitystila, toiminta keskeytynyt tai toiminta lakannut).

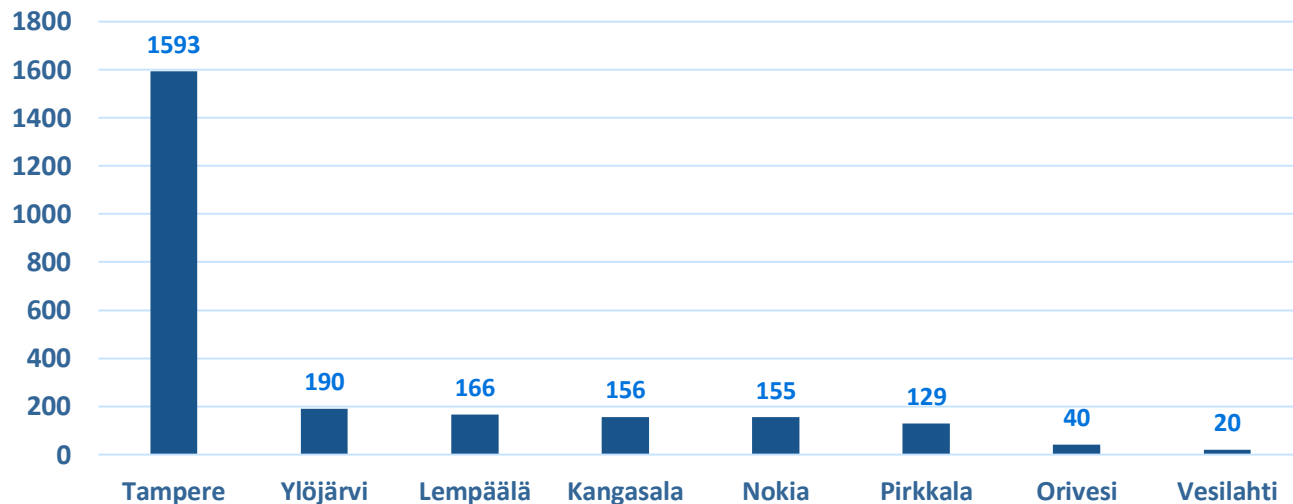
Yritystietopalvelussa käytetyssä Alma Talentin aineistossa tilakäsittely perustuu YTJ:n ja Verottajan näkemyksiin.

2a.

Yrityskannan uusiutuminen

Uudet perustetut yritykset vuonna 2019

Lähde: Business Tampere, Yritystietopalvelu

Yhteensä 2 449 uutta perustettua yritystä.

Yritys on aktiivinen, kun se on rekisteröity kaupparekisteriin eikä sillä ole mitään erityistilannetta (konkurssi, saneeraus, selvitystila, toiminta keskeytynyt tai toiminta lakannut).

Yritystietopalvelussa käytetyssä Alma Talentin aineistossa tilakäsittely perustuu YTJ:n ja Verottajan näkemyksiin.

2a.

Yrityskannan uusiutuminen

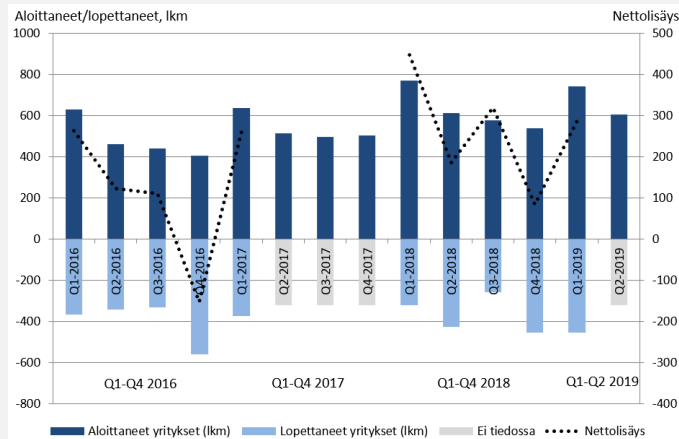
Aloittaneiden yritysten määrä nousi 16 prosenttia Tampereen kaupunkiseudulla vuonna 2018 edellisvuoteen verrattuna. Uusia yrityksiä syntyi yhteensä 2 495 (2017: 2 148 yritystä).

Hyvä kehitys on jatkunut alkuvuoden 2019. Kesäkuun 2019 loppuun mennessä (Q1-Q2) uusia yrityksiä perustettiin 1346, mikä on lähes yhtä paljon kuin vastaavana aikana vuonna 2018 (erotus -36 yritystä; -2,6 %).

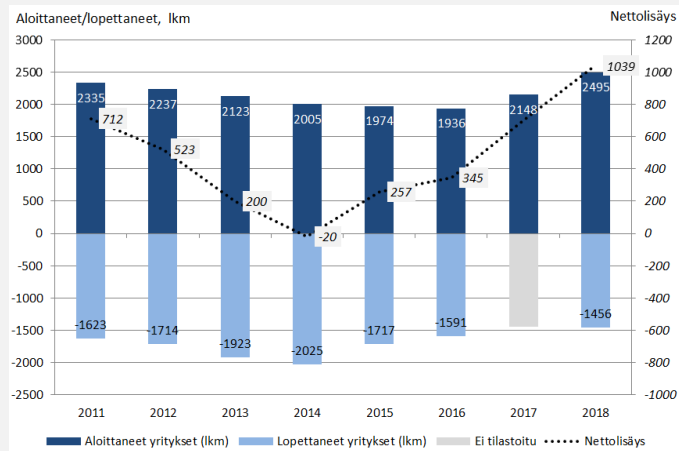
Vuonna 2018 uusien yritysten nettolisäys* oli peräti 1 039. Esimerkiksi vuonna 2016 nettolisäys oli vain 345 yritystä. Vuodesta 2017 ei ole vertailutietoa saatavissa.

Aloittaneiden yritysten määrä kasvoi vuonna 2018 lähes kaikissa kaupunkiseudun kunnissa. Suurin prosentuaalinen kasvu syntyi Tampereella (+23 %), Pirkkalassa (+17 %), Orivedellä (+13 %) ja Nokialla (+11 %). Ensimmäisen puolivuoden 2019 kehitys on edennyt melko tasaisesti kunnissa. Pirkkalassa ja Tampereella uusia yrityksiä on perustettu hieman viime vuoden vastaavaa jaksoa enemmän, Lempäälässä ja Ylöjärvellä puolestaan hieman vähemmän.

**) Nettolisäys on aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten välinen erotus.*

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset sekä nettolisäys Tampereen kaupunkiseudulla kvartaaleittain 2016 – Q2-2019 (lähde: Tilastokeskus)

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset sekä nettolisäys Tampereen kaupunkiseudulla vuosina 2011-2018 (lähde: Tilastokeskus)

2a.

Yrityskannan uusiutuminen

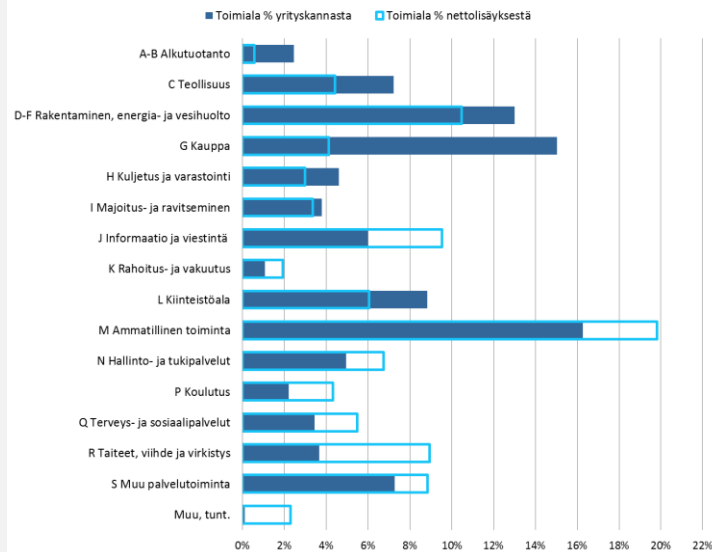
Kaupunkiseudun yrityskannassa painottuvat erityisesti erilaisten **ammattillisten, tieteellisten ja teknisten alojen yritykset** (16 %; 4 000 yritystä), **kaupan ala** (15 %; 3 700) ja **rakentaminen** (13 %; 3 200). **Teollisuuden** osuus yrityskannasta on 7 % (1 800 yritystä) ja **informaatio- ja viestintäalojen** 6 % (1 500 yritystä) (Tilastokeskus: yritys rakenne Q1-Q4 2018).

Vuonna 2018 **uusien yritysten nettolisäyksestä** enin osa syntyi ammattillisen toiminnan aloilla (+206 yrityksen nettolisäys), rakentamisessa (nettolisäys 109) ja informaatioissa ja viestinnässä (+99). Myös elämystalouden aloilla eli taiteessa, viihtessä ja virkistyksessä yritys kanta virkistyi hyvin selvästi (nettolisäys +93).

Oheisessa kuviossa on verrattu toimialan painottumista nykyisessä yritys rakenteessa ja uusien yritysten nettolisäyksen jakautumista vuonna 2018. Jos suhteellinen nettolisäys (turkoosi viiva) ylittää toimialan nykyisen osuuden yritys rakenteessa (sininen palkki), ala on uudistunut virkeästi, ja sen **merkitys on kasvamassa kaupunkiseudun yritys rakenteessa**.

Toimialarakenteen uusiutuminen: toimialojen osuudet yritys rakenteessa ja uusien yritysten nettolisäyksestä Tampereen kaupunkiseudulla vuonna 2018

Lähde: Tilastokeskus

2b.

Kasvuyritykset

Kasvuyritysten määrä on ollut vahvassa kasvussa. Kehitys on ollut suotuisaa kaikissa eri yritysokoluokissa seudulla.

Virallinen määritelmä kasvuyritykselle on, että yritys työllistää vähintään kymmenen henkilöä kasvukauden alussa, ja työllistävyys kasvaa keskimäärin yli 20 prosenttia vuodessa. Tällaisia **kasvuyrityksiä oli Tampereen seudulla 83 yritystä (+20 % edellisestä)**. Tuorein Tilastokeskuksen ja TEM:n tilastoima kasvukausi koskee vuosia 2014-2017.

Pienempien, eli lähtötyöllisyydeltään vähintään kolmen henkilön, ja vahvaan

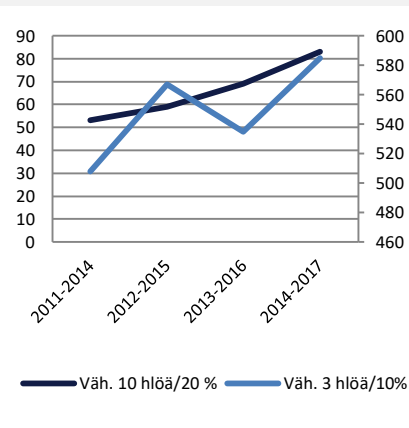
vähintään 20 prosentin km. vuosikasvuun yltäneiden kasvuyritysten määrä kasvoi 23 %. Tällaisia yrityksiä on seudulla 272.

Kymmenen prosentin km. vuosikasvu ylittyi peräti 585 pienemmän kokoluokan yrityksellä (+9 %).

Kasvuyritykset sijoittuvat yleisimmin rakentamisen, kaupan, erilaisten ammatillisten ja liike-elämän tukipalvelujen aloilla sekä informaation ja viestinnän aloilla. Myös teollisuuden kasvuyritysten määrä on kääntynyt jälleen kasvuun.

Kasvuyritysten määrän kehitys

Lähde: Tilastokeskus, Toimialoittainen yritystietopalvelu

Viralliset kasvuyritykset:

alkutyöllisyys 10 hlöä, kasvua yli 20 %/v.

Toimiala	2014	2015	2016	2017
B Kaivannaistoiminta				
C Teollisuus	8	7	7	7
D,E Energia			1	1
F Rakentaminen	5	8	15	16
G Kauppa	10	7	5	10
H Kuljetus ja varastointi	4	5	3	4
I Majoitus- ja ravitsemis.	1		2	3
J Informaatio ja viestintä	8	8	11	13
L Kiinteistöalan toiminta	1	1	1	1
M Ammatillinen toiminta	3	7	7	10
N Hallinto- ja tukipalvelut	7	12	14	16
P Koulutus				
Q Terveys- ja sosiaalipalvelu	5	3	3	2
R,S,T,U Muut palvelut	1	1		
	2014	2015	2016	2017
Toimialat yhteensä	53	59	69	83

Pienet kasvuyritykset:

alkutyöllisyys 3 hlöä, kasvua yli 10 %/v.

Toimiala	2014	2015	2016	2017
B Kaivannaistoiminta	1	1	2	1
C Teollisuus	53	56	48	58
D,E Energia	1	4	5	1
F Rakentaminen	77	88	98	113
G Kauppa	101	117	91	92
H Kuljetus ja varastointi	32	37	30	38
I Majoitus- ja ravitsemis.	39	46	39	34
J Informaatio ja viestintä	45	48	53	67
L Kiinteistöalan toiminta	7	6	9	11
M Ammatillinen toiminta	70	77	78	76
N Hallinto- ja tukipalvelut	36	44	51	58
P Koulutus	6	5	4	5
Q Terveys- ja sosiaalipalvelu	27	25	15	19
R,S,T,U Muut palvelut	13	13	12	12
	2014	2015	2016	2017
Toimialat yhteensä	508	567	535	585

Startupit

Tampereen kaupunkiseudulla sijaitsee **285 startup-yritystä**. Startupeja on tunnistettu mm. Tampereen startup-tutkimuksien yhteydessä, startup-tapahtumien osallistujien perusteella, perustettujen yritysten tilastollisten tausta-analysien avulla ja Vainu.io:n avulla.

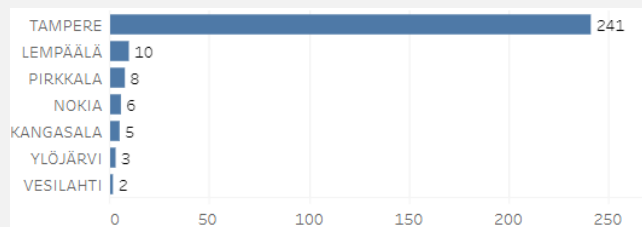
Startup-yritysten seuranta on toistaiseksi ollut haastavaa, koska startupeille ei ole olemassa virallista määritelmää, eikä seurantaan yksiselitteistä tilastolähdettä tai -rekisteriä.

Tunnistettujen startup-yritysten työllistävä vaikutus on 1 769 (startup-yrityslistan henkilöstömäärän lähteenä Vainu.io). Enemmistö on pieniä tai pienehköjä kasvuhakuisia yrityksiä, mutta startupiksi luokituu myös jo joitain hyvin työllistäviä yrityksiä. Monipaikkaisissa yrityksissä osa henkilöstöstä voi työskennellä muualla kuin kaupunkiseudulla.

Startup-yritysten henkilöstön painottuminen kunnittain ja toimialoittain

Kirjainluokka toi..	Postitoimipaikka						
	KANGASALA	LEMPÄÄLÄ	NOKIA	PIRKKALA	TAMPERE	VESILAHTI	YLÖJÄRVI
A Maatalous, met..					1		
C Teollisuus		33		37	32		4
F Rakentaminen		2					
G Tukku- ja vähitt..					37		
J Informaatio ja v..	12	65	19		869		
L Kiinteistöalan t..					10		
M Ammatillinen, ..	1		1	7	414		10
N Hallinto ja tukl..					2		
P Koulutus					11		
Q Terveys- ja sosi..					18		
R Taiteet, viihde j..					13		

Startup-yritysten sijainti kunnittain

2d.

Tutkimus- ja kehittämismenot Tampereen seutukunnassa

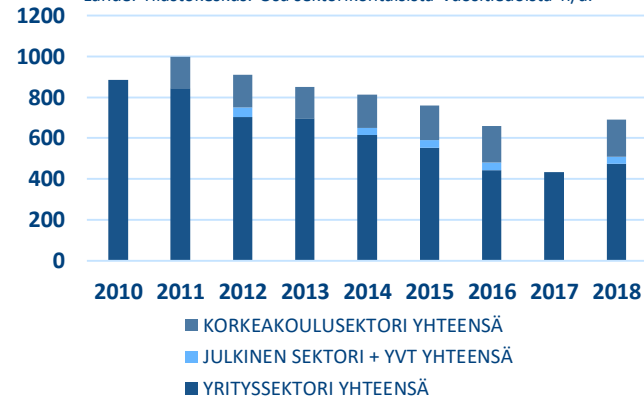
Tutkimus- ja kehittämistoimintaan käytetyt menot kääntyivät vihdoin kasvuun **(+6,7 %)** vuoden 2018 aikana Tampereen seutukunnassa. Menoihin lasketaan yhteen yrityksissä, korkeakoulusektorilla sekä muulla julkisella sektorilla käytetyt TKI-toiminnan menot. **Enin osa panoksista käytetään yrityssektorilla.**

Erityisesti yritysten TKI-menot kehittyivät suotuisasti (+9,3 %) vuonna 2018. Yrityksissä käytettiin tutkimus- ja kehittämistoimiin yhteensä 475 miljoonaa euroa, mikä on 69 % kaikista alueen menoista. **Alueen vahvan korkeakoulusektorin** osuus on 27 %.

Kaiken kaikkiaan Tampereen kaupunkiseudulla panostettiin **691 miljoonalla eurolla** TKI-toimiin vuonna 2018.

T&k-toiminnan menot sektoreittain
Tampereen seutukunnassa, milj. eur

Lähde: Tilastokeskus. Osa sektorikohtaisista vuositiedoista n/a.

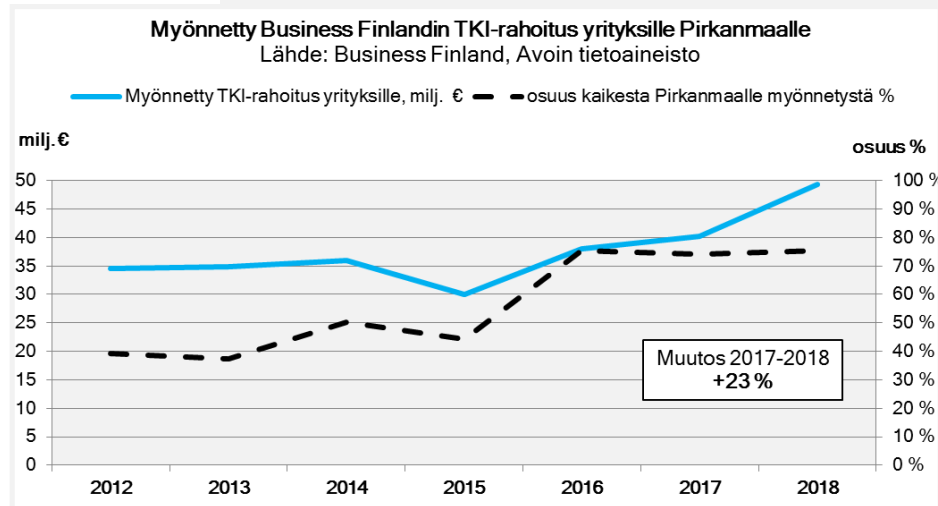
T&k-menot, milj. eur	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos 2018
YHTEENSÄ	1099,0	1040,3	911,7	897,1	813,8	758,2	659,5	647,2	690,7	6,7 %
Yrityssektori	886,2	844,9	702,6	696,1	616,0	553,6	443,0	434,8	475,2	9,3 %
Julkinen sektori + YVT	47,4	...	32,8	37,5	37,9	...	32,3	n/a
Korkeakoulusektori	...	152,4	161,7	156,0	165,0	167,1	178,7	...	183,2	n/a

Business Finland -rahoitus yritysten TKI-toimintaan

Business Finlandin (ent. Tekesin) Pirkanmaalle myöntämän tki-rahoituksen arvo **nousi peräti 24 % vuonna 2018**. Rahoitusta suuntautui alueen toimijoille yhteensä 65,6 miljoonaa euroa. Tästä 75 prosenttia kohdistui yrityssectorille.

Business Finland myönsi **pirkanmaalaisille yrityksille yhteensä 49,4 miljoonaa euroa** tki-rahoitusta vuonna 2018, mikä on 9,2 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän (+ 23 %).

Myönnetystä rahoituksesta 2/3 oli avustusta ja 1/3 lainaa. Lainaperusteisen rahoituksen osuus laski edellisestä vuodesta viidellä prosenttiyksiköllä.

2d.

Business Finland -rahoitus yritysten TKI-toimintaan

Business Finlandin tki-rahoitusta myönnettiin kaikkiaan **359 pirkanmaalaisyriykselle**. Rahoitusta saaneiden yritysten määrä hieman supistui (-2 %). Koska rahoituksen määrä vastaavasti kasvoi, myönnettiin sitä harvemmalle joukolle, mutta keskimäärin edellisvuotta enemmän per yritys.

Yleisimmin tukea myönnettiin **teollisuuden (30 %)**, **informaation ja viestinnän (26 %)** sekä **ammattillisen toiminnan (19 %)** toimialojen yrityksille. Teollisuusyritysten osuus kehittämisrahoituksen saajista kasvoi selvästi vuonna 2018. Edellisvuonna teollisuuden osuus oli 24 %.

Mikroyrityksiin suuntautui 26 % ja pienyrityksiin 31 % myönnetystä rahoituksesta. Lukumääräisesti suurin osa rahoituksensaajista oli mikroyrityksiä.

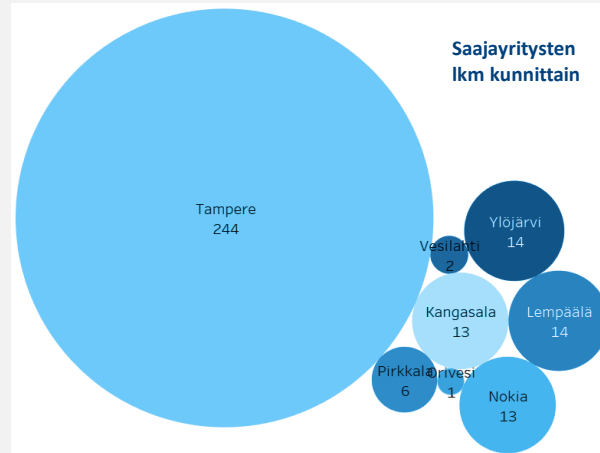
Business Finlandin myöntämä TKI-rahoitus yrityksille toimialoittain 2018, Pirkanmaa

Osuus % tukea saaneista yrityksistä

Lähde: Business Finland

Saajayritysten lkm kunnittain

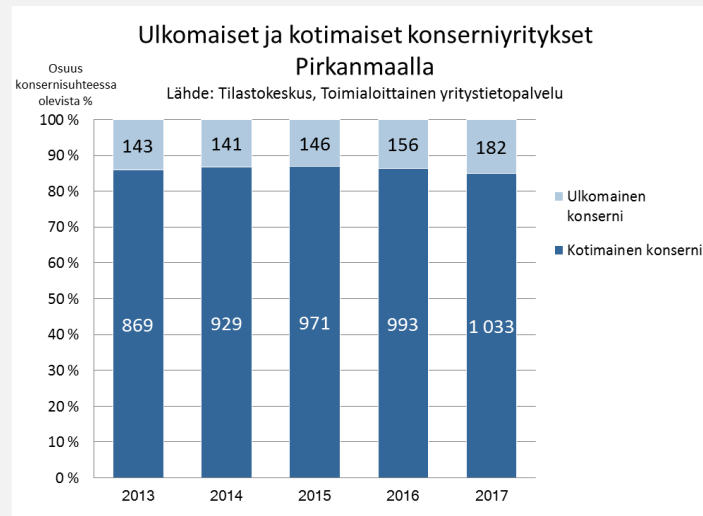

2e.

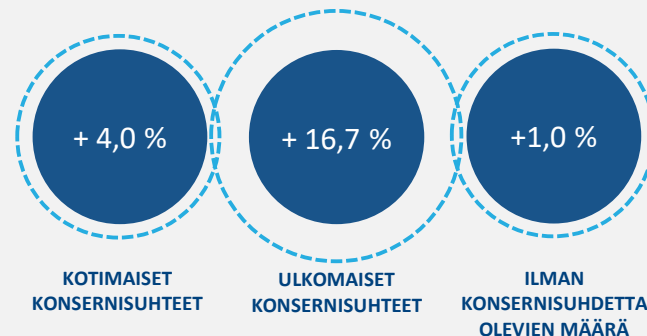
Yritykset konsernilajeittain

Pirkanmaalaisista yrityksistä 4,7 prosenttia on konsernisuhteessa. Konserniyritysten määrä ja osuus yrityskentästä on kasvanut tasaisesti viime vuosina.

Ulkomaaisessa konsernisuhteessa on hieman alle 200 (0,7 % yrityksistä) ja kotimaiseen konserniin kuuluu runsas 1000 (4,0 %) alueen yritystä. Erityisesti ulkomaisten konserniyritysten määrä kasvoi hyvin selvästi, 16,7 %, vuonna 2017.

MUUTOS 2017

Investoinnit konsernilajeittain

Yritysten tekemät nettoinvestoinnit suunnilleen säilyttivät tasonsa Pirkanmaalla vuonna 2017. Nettoinvestointeja tehtiin 1 130 miljoonalla eurolla (-4 %). Edeltävä vuosi oli hyvin vahva investoinneiltaan. Enin osa investoinneista (65 %) tapahtui konsernisuhteessa olevissa yrityksissä.

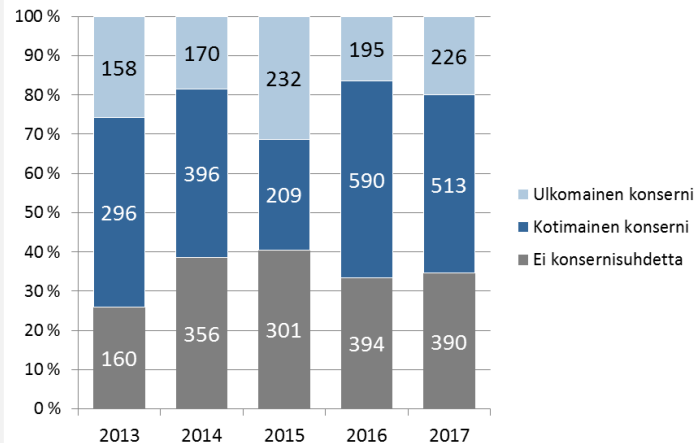
Kotimaiseen konserniin kuuluvat yritykset investoivat arvoltaan eniten Pirkanmaalla (yhteensä 513 milj. eur.). Niiden investoinnit kuitenkin supistuivat 13 prosentilla vuonna 2017.

Sen sijaan **ulkomaalaisissa konserniyrityksissä** investointien arvo kasvoi hyvin selvästi, 16 %. Ilman konsernisuhdetta olevien yritysten investoinnit säilyivät hyvällä tasolla (390 milj. eur).

** Nettoinvestoinnit: Aineellisen käyttöomaisuuden lisäykset - Aineellisen käyttöomaisuuden vähennykset + Aineettoman käyttöomaisuuden lisäykset - Aineettoman käyttöomaisuuden vähennykset*

Yritysten nettoinvestoinnit konsernilajeittain
Pirkanmaalla, milj. €

Lähde: Tilastokeskus, Toimialoitainen yritystietopalvelu

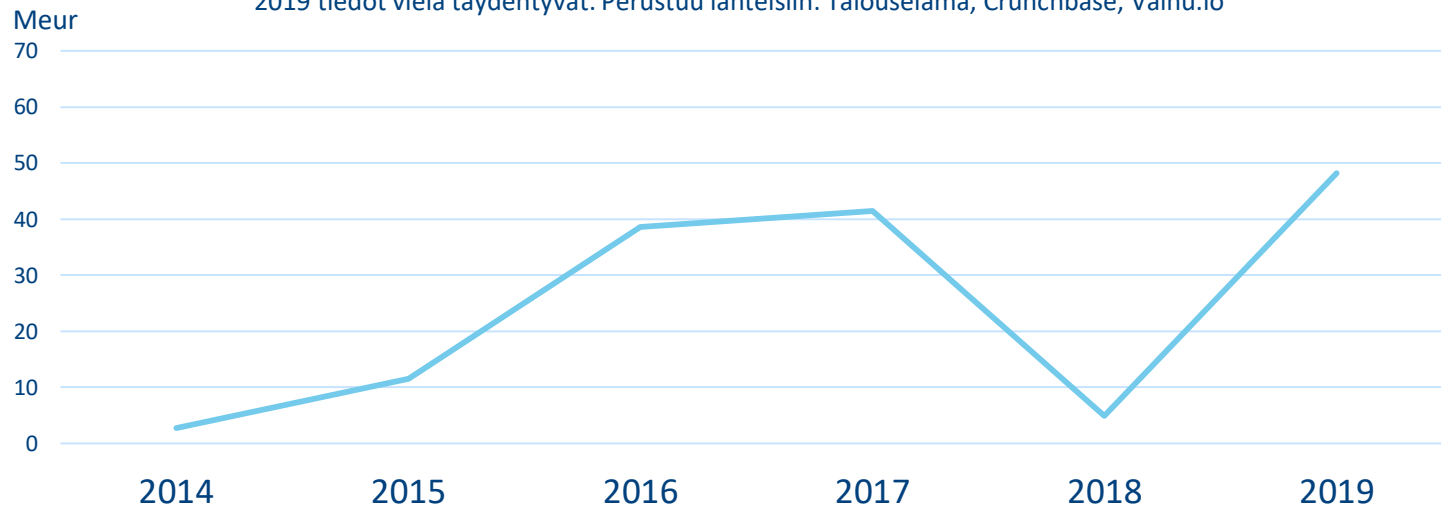

2f.

Riskirahoitus yrityksille

Riskirahoitus pirkanmaalaisille yrityksille 2014-2019*

2019 tiedot vielä täydentyvät. Perustuu lähteisiin: Talouselämä, Crunchbase, Vainu.io

3.

ULKOMAANKAUPPA

- a) Vienti- ja tuontiyritykset
- b) Viennin kohdealueet

Vienti- ja tuontirytykset

Yritysten ulkomaankauppa Pirkanmaalla, vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrä

Tilastokeskus: Toimialoittainen yritystietopalvelu

	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos 2016-2017
Yritysten perusjoukko	25 585	25 470	25 391	25 385	25 702	1,2 %
Harjoittaa tuontia	1430	960	938	990	1023	3,3 %
Harjoittaa vientiä	153	256	276	269	292	8,6 %
Harjoittaa tuontia ja vientiä	538	353	351	334	340	1,8 %
Vientiä harjoittavat yhteensä	691	609	627	603	632	4,8 %

Yritysten* toimipaikkojen lukumäärät viennissä ja tuonnissa Pirkanmaalla

Lähde: Tulli, Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	muutos 2017-2018
Vienti	1 578	1 610	1 663	1 632	1 715	1 670	-2,6 %
Tuonti	3 266	3 197	3 352	3 503	3 679	3 610	-1,9 %
Vienti, ulkokauppa**		967	1 002	943	977	957	-2,0 %
Tuonti, ulkokauppa**		1 142	1 410	1 514	1 513	1 437	-5,0 %

* Yli 5 000 euron edestä ulkomaankauppaa vuoden aikana harjoittavat vienti- ja tuontirytykset.

** EU:n ulkopuolelle suuntautuva kauppa

3a.

Vientiyritykset

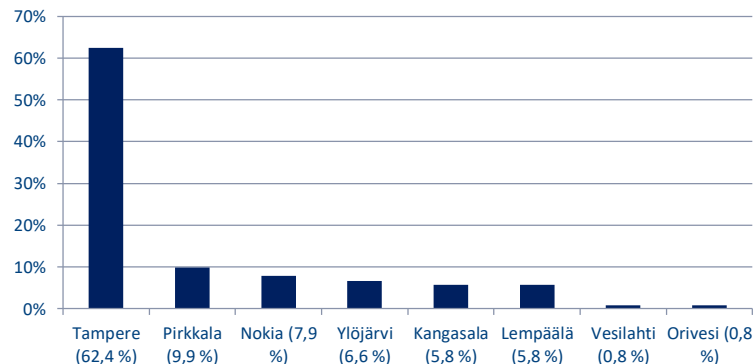
Lähde: Vainu.io (tilanne 16.1.2020)

Vainun keräämien tietojen mukaan Tampereen kaupunkiseudulla sijaitsee 296 Tullin rekisteröimää vientiyritystä*. Näistä yli 60 % toimii Tampereella, 10 % Pirkkalassa ja 8 % Nokialla.

* Rekisteröityminen on pakollista yrityksille, joilla on vähintään 5 vientilähetystä vuoden aikana. Kuntatieto perustuu yrityksen posti- ja käyntisoiitetietoihin.

Kunnittaiset* osuudet Tullin rekisteröimistä vientiyrityksistä Tampereen kaupunkiseudulla N=296 Tilanne 16.1.2020

*perustuu yrityksen käyntipostitoimipaikkaan. Lähde: Vainu.io

Lämpökuva
esittää
vientiyritysten
sijainteja kartalla
(lähde: Vainu.io).

3a.

Vientiyritykset

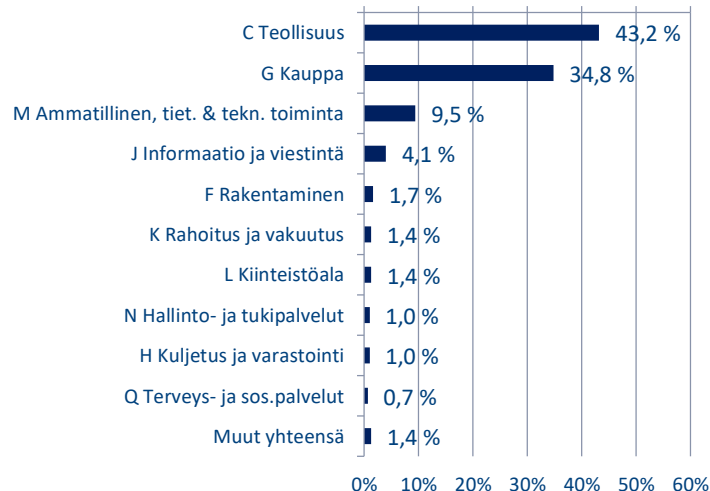
Lähde: Vainu.io (tilanne 16.1.2020)

Vainun tunnistamista, Tullin rekisteröimistä vientiyrityksistä enemmistö toimii

- teollisuudessa (43 %),
- kaupan alalla (35 %)
- ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan alalla (10 %).

Toimialoittaiset osuudet Tullin rekisteröimistä vientiyrityksistä Tampereen kaupunkiseudulla N=296, tilanne 16.1.2020

Lähde: Vainu.io

Lämpökuva esittää vientiyritysten sijainteja kartalla (lähde: Vainu.io).

3b.

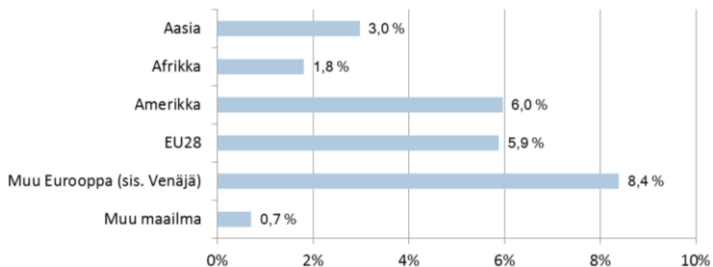
Viennin kohdealueet

Yleisimmin vientiyritysten vienti kohdistuu EU28-maiden ulkopuoliseen Eurooppaan, joka sisältää mm. Venäjän, sekä Aasiaan. Yhdellä yrityksellä voi olla useita kohdealueita. Tarkastelu koskee yritysten lukumäärää viennin kohdealueittain, ei viennin arvoa.

Vuonna 2017 vienti yleistyi kaikkiin kohdealueisiin. Erityisesti muuhun Eurooppaan, Amerikkaan ja EU28-maihin vievien yritysten määrät kasvoivat.

Muutos % eri kohdealueille vievien yritysten määrässä
Pirkanmaalla 2016-2017

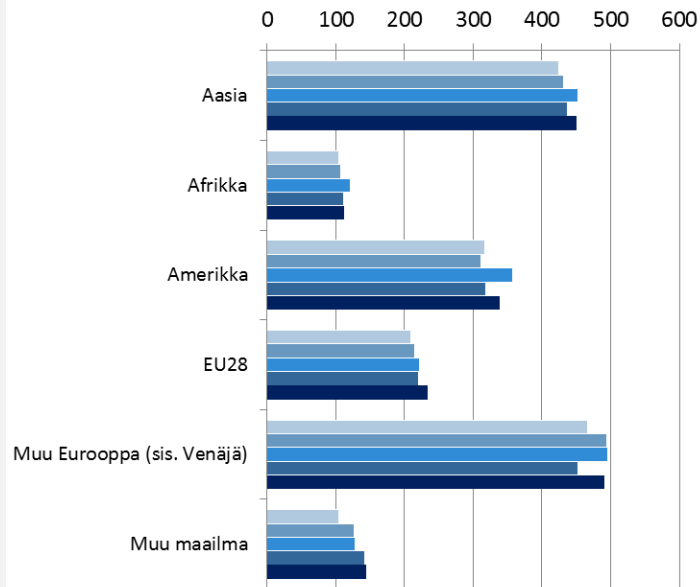
Lähde: Tilastokeskus, Toimialoitainen yritystietopalvelu

Vientiyritysten lukumäärä
kohdealueen mukaan Pirkanmaalla

Lähde: Tilastokeskus, Toimialoitainen yritystietopalvelu

■ 2013 ■ 2014 ■ 2015 ■ 2016 ■ 2017

4.

KANSAINVÄLISYYS

- a) Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset
- b) Lentomatrustajat Tampere-Pirkkalassa
- c) Kansainväliset opiskelijat ja tutkijat
- d) Logistiikkayhteydet ja tavaraliikenteen kuljetusvirrat -kartta

4a.

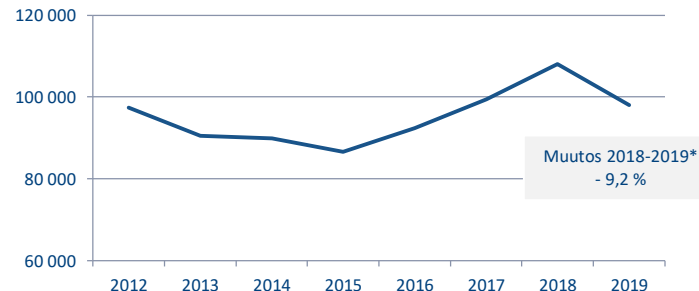
Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset

Saapuneet vieraat majoitusliikkeissä Pirkanmaalla 2019* tausta-alueittain

* Ennako. Tilastokeskus: Majoitustilastot

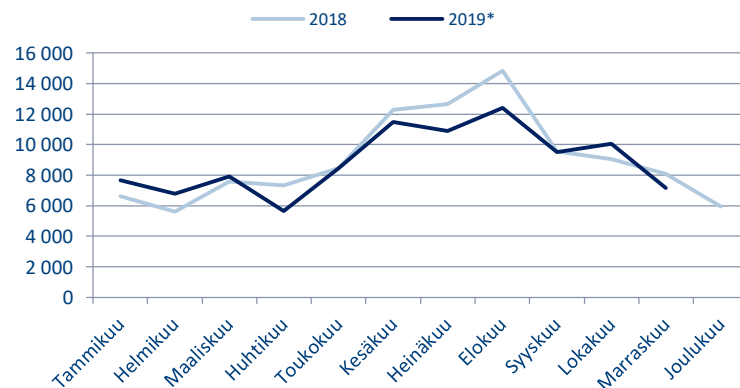
	Saapuneet	%
Kaikki yhteensä	979 692	
Suomi	881 672	90 %
Ulkomaat	98 020	11 %
Ulkomaiset alueet	Saapuneet	%
Eurooppa	73 478	75 %
EU	61 463	63 %
Skandinavia	19 222	20 %
Aasia	9 400	10 %
Amerikka	6 223	6 %
Oseania	1 119	1 %
Afrikka	780	1 %

Saapuneet ulkomaiset vieraat majoitusliikkeissä Pirkanmaalla
Lähde: Tilastokeskus, *ennakkotieto

Saapuneet ulkomaiset vieraat majoitusliikkeissä Pirkanmaalla kuukausittain 2018–2019*

Lähde: Tilastokeskus, *ennakkotieto

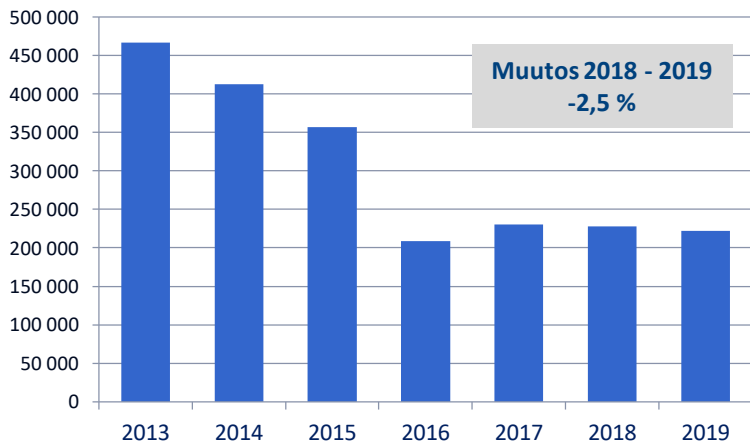

4b.

Lentokenttämatkustajat Tampere-Pirkkalan lentokentällä

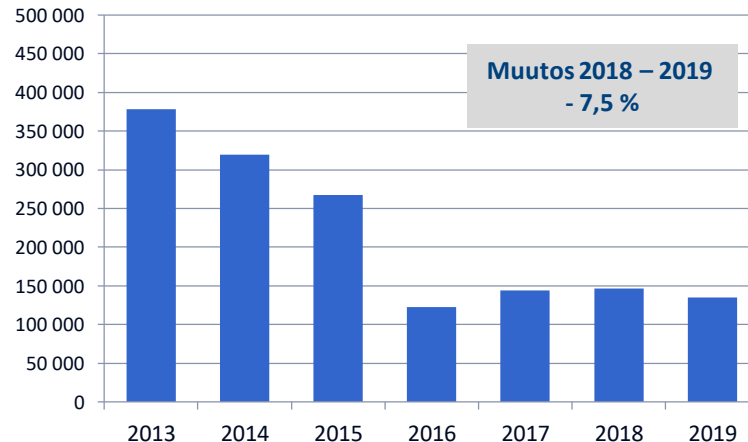
Matkustajat Tampere-Pirkkala lentokentällä

Lähde: Finavia

Kansainväliset matkustajat Tampere- Pirkkala lentokentällä

Lähde: Finavia

4c.

KV-opiskelijat ja tutkijat

Vuonna 2018 ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä Pirkanmaalla kasvoi 1962 opiskelijaan (+2 %).

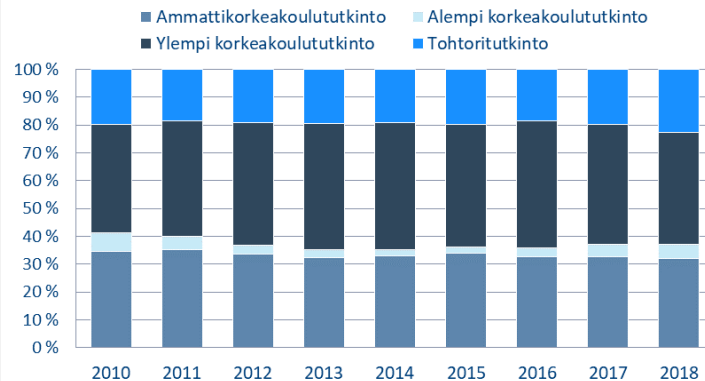
Koulutustasoinen eniten suosio kasvoi tohtoritutkintoa opiskelevien (14 %), ylempää ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevien (33 %) ja kandidaattitason tutkintoa opiskelevien (14 %) keskuudessa. Maisteritasolla ulkomaisten opiskelijoiden määrä hieman laski (-5 %).

Ulkomaisten tutkijoiden määrä Tampereen korkeakouluissa kasvoi hyvin selvästi vuonna 2018 (23 %). Kirjoilla oli 519 tutkijaa.

Laaja englanninkielinen koulutustarjonta ja laadukkaat tutkimusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia alueen korkeakouluihin.

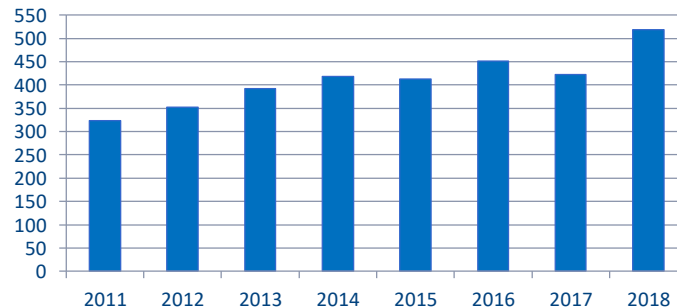
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat Pirkanmaalla
tutkinnoittain, osuus %

Lähde: Vipunen

Ulkomaisten tutkijoiden määrä Tampereen
korkeakouluissa

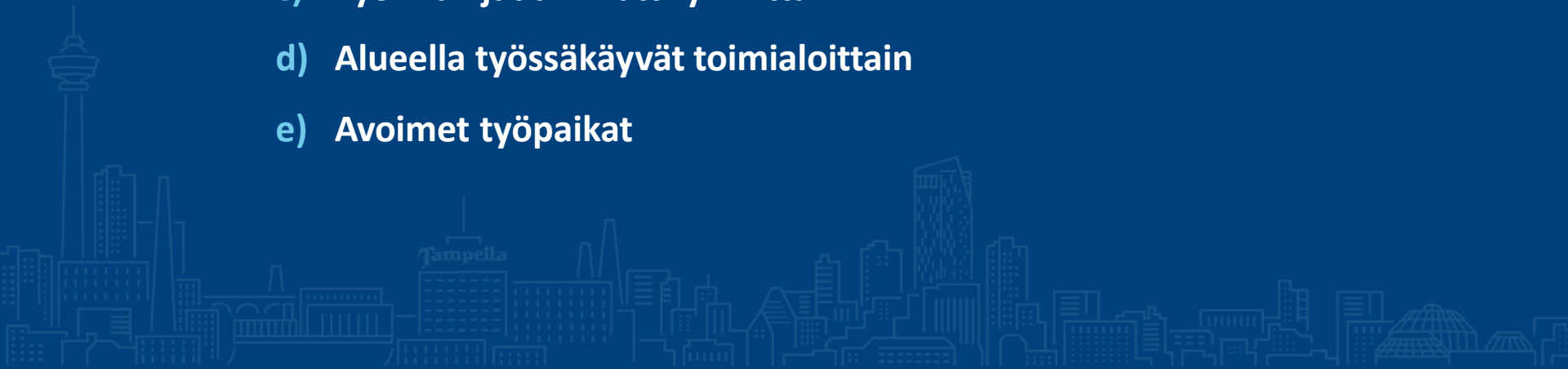
Lähde: Pirkanmaan innovaatiotoiminnan tilannekuva

5.

TYÖVOIMA JA OSAAMINEN

- a) Työttömyysaste
- b) Ulkomainen työvoima
- c) Työnhakijat ammattiryhmittäin
- d) Alueella työssäkäyvät toimialoittain
- e) Avoimet työpaikat

5a.

Työttömyysaste

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta* kunnittain kuukauden lopussa

Kaupunkiseudun työttömyysaste tammi-marraskuussa 2019 on laskenut 0,3 %-yksikköä vuoden 2018 työttömyysasteesta.

Tähän vaikuttaa etenkin Tampereen työttömyyden vähentyminen. Myös Ylöjärvellä, Pirkkalassa ja Kangasalla tilanne on kohentunut.

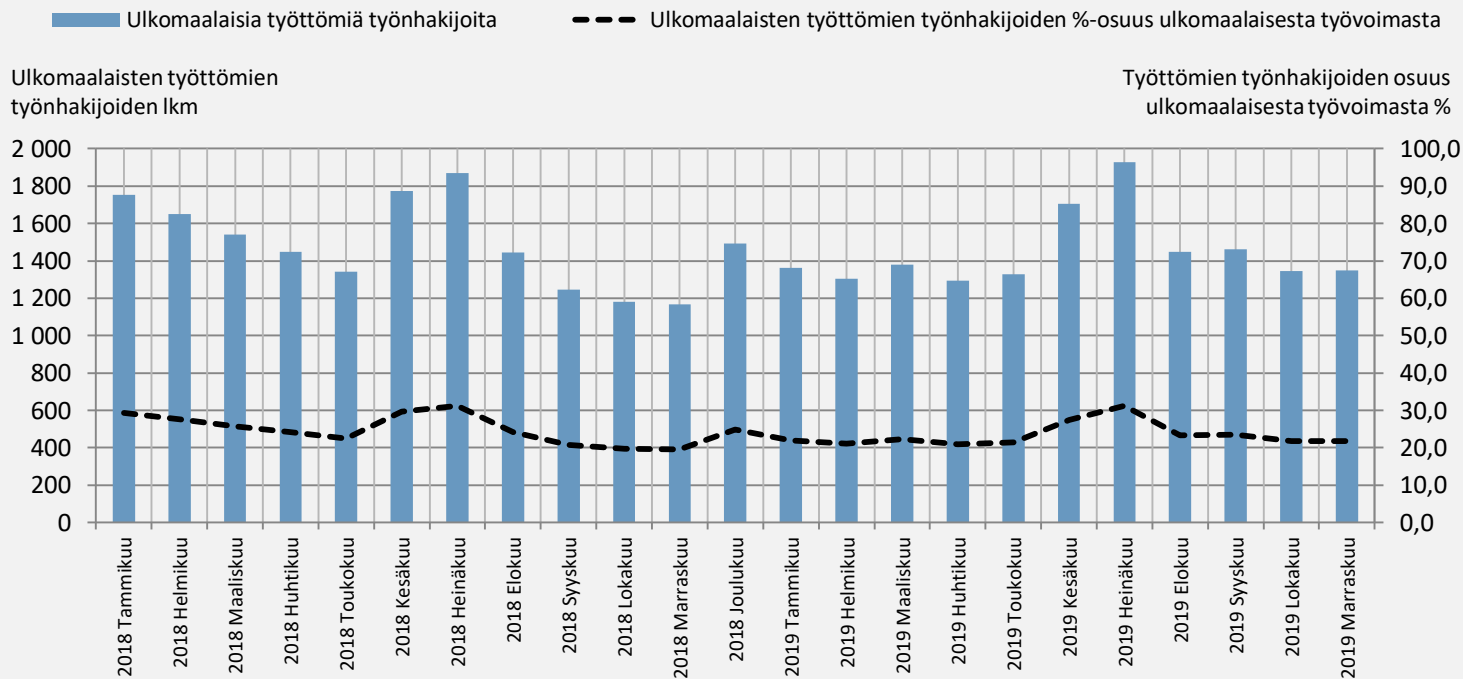
**Lähde: Tilastokeskus / TEM
työnvälitystoimisto**

* Työttömien työnhakijoiden osuutta työvoimasta kuntatasolle laskettaessa työvoimana käytetään Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston uusinta kyseisenä ajankohtana saatavilla olevaa työvoimaa, joka on yleensä kaksi vuotta vanha. Eli esim. vuoden 2019 työvoimana käytetään työssäkäyntitilaston vuoden 2017 lopullista tietoa.

	KANGASALA	LEMPÄÄLÄ	NOKIA	ORIVESI	PIRKKALA	TAMPERE	VESILAHTI	YLÖJÄRVI	Tampereen kaupunkiseutu
2019 Tammikuu	6,9	6,1	7,8	9,8	6,2	11,4	6,3	6,5	9,7
2019 Helmikuu	6,6	6,4	7,7	9,5	6	11,3	6,5	6,4	9,6
2019 Maaliskuu	6,4	6,1	8	9	6	11,3	6,2	6,2	9,5
2019 Huhtikuu	6,3	6,1	8,3	8,3	5,5	10,8	6,2	6	9,2
2019 Toukokuu	5,9	5,9	8	7,5	5,6	10,5	6,2	5,8	8,9
2019 Kesäkuu	7,1	7,2	9,1	8	6,7	12	7,1	7,2	10,3
2019 Heinäkuu	7,7	8,0	9,3	8,6	7,1	12,9	7,3	7,6	11,0
2019 Elokuu	6,8	6,6	7,8	7,8	5,5	11,3	5,4	6,0	9,5
2019 Syyskuu	6,7	6,3	8,1	7,8	5,5	10,8	5,5	5,9	9,2
2019 Lokakuu	6,6	6,0	8,3	8,1	5,5	10,5	5,6	5,8	9,0
2019 Marraskuu	6,7	6,4	8,5	9,1	5,7	10,5	6,1	6,0	9,1
Ka. 01-11/2019	6,7	6,5	8,3	8,5	5,9	11,2	6,2	6,3	9,6
Vuosikeskiarvo 2018	7,0	6,2	8,0	8,5	6,3	11,8	5,9	6,7	9,9

Ulkomainen työvoima

Ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita kuukausittain Tampereen kaupunkiseudulla

5c.

Työnhakijat ammattiryhmittäin

Vuonna 2018 eniten työnhakijoita oli palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijöiden ammattiryhmässä, joita oli 20 % kaikista työnhakijoista. Toiseksi suurimmaksi työnhakijoiden ryhmäksi on noussut ammatiltaan tuntemattomat (18 %), joihin sisältyvät mm. opiskelijat, ammattia vaihtavat, yrittäjät ja ilman ammattia olevat.

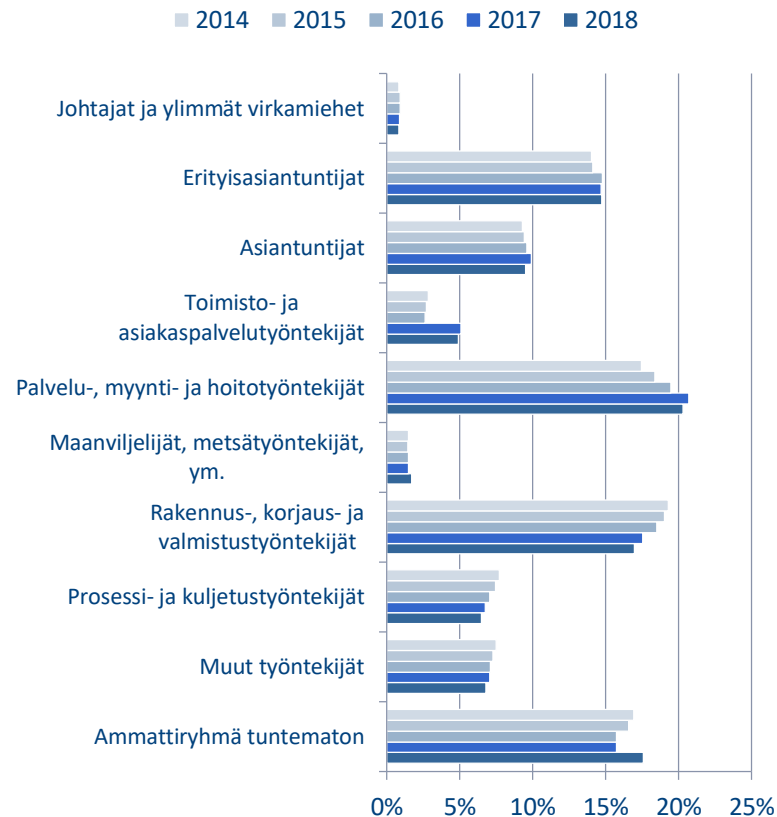
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden työttömyys on tasaisesti vähentynyt viime vuosina (2018: 17 % osuus työttömistä).

Aluetalouden kohentumisen seurauksena työttömien työnhakijoiden määrä supistui kaikissa suurimmissa ammattiryhmissä, yhteensä 13 % vuonna 2018.

Suhteellisesti eniten työnhakijoiden määrä vähentyi johtajien ja ylimpien virkamiesten (-21 %), rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden (-20 %) ja prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden (-17 %) parissa.

Ammattiryhmittäinen osuus työttömistä työnhakijoista Pirkanmaalla

Lähde: TEM, työnvälitystilastot

5d.

Työpaikat* toimialoittain

*Työssäkäyvien määrä alueella/kunnassa

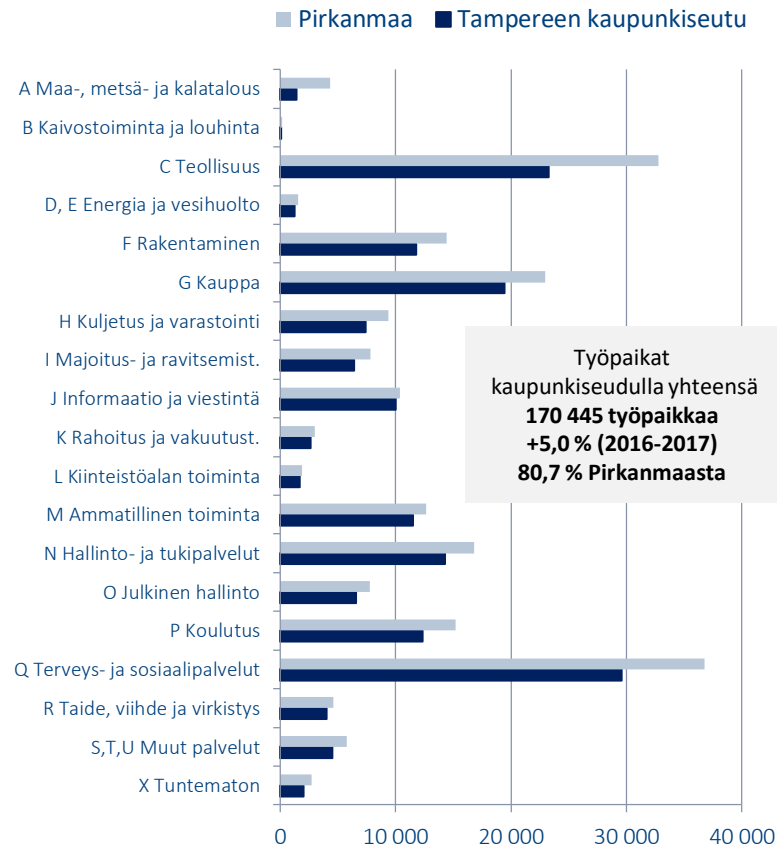
Kaupunkiseudun työpaikkamäärä ylitti 170 000 vuonna 2017 (+8 057 työpaikkaa). Työpaikat lisääntyivät **5 %** edellisvuodesta. Pirkanmaalla vastaava kasvuprosentti oli 4 %.

Tampereen kaupunkiseudun työpaikoista suurin osa on terveys- ja sosiaalipalveluiden työpaikkoja (17%), teollisuuden työpaikkoja (14 %) sekä kaupan alan työpaikkoja (11 %).

Seuraavaksi merkittävimpiä ovat mm. erilaiset liike-elämää palvelevat alat ja tukipalvelut sekä koulutus, rakentaminen ja ICT.

Työpaikat (alueella työssäkäyvät) toimialoittain 2017

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilastot

5d.

Alueella työssäkäyvät* toimialoittain

*Työpaikkojen määrä alueella/kunnassa

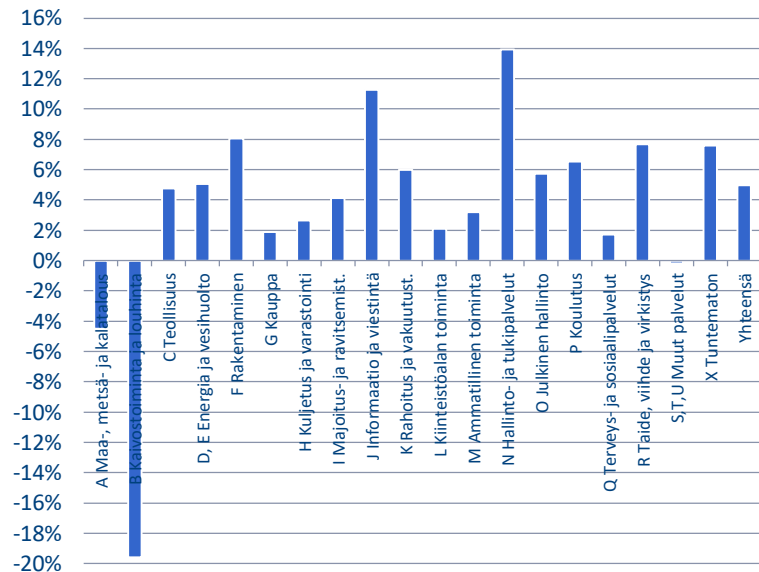
Vuonna 2017 työpaikat lisääntyivät lähes kaikilla päätoimialoilla paitsi alkutuotannossa, kaivostoiminnassa ja luokassa ”muut palvelut”. Nämä ovat työllistävyydeltään hyvin pieniä kaupunkiseudulla.

Suhteellisesti paras työpaikkakehitys oli hallinto- ja tukipalveluissa (+14 %), informaatiossa ja viestinnässä (+11 %) , rakentamisessa (+8 %) sekä elämystalouden taiteen, viihteen ja virkistyksen aloilla (+8 %).

Teollisuuden työpaikat lisääntyivät 5 % vuonna 2017.

Muutos-% työpaikkojen määrässä toimialoittain
kaupunkiseudulla 2016-2017

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilastot

5d.

Työpaikat* toimialoittain

*Työssäkäyvien määrä alueella/kunnassa

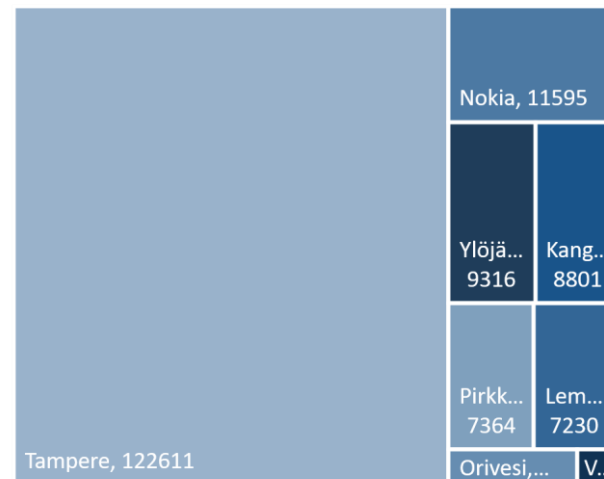
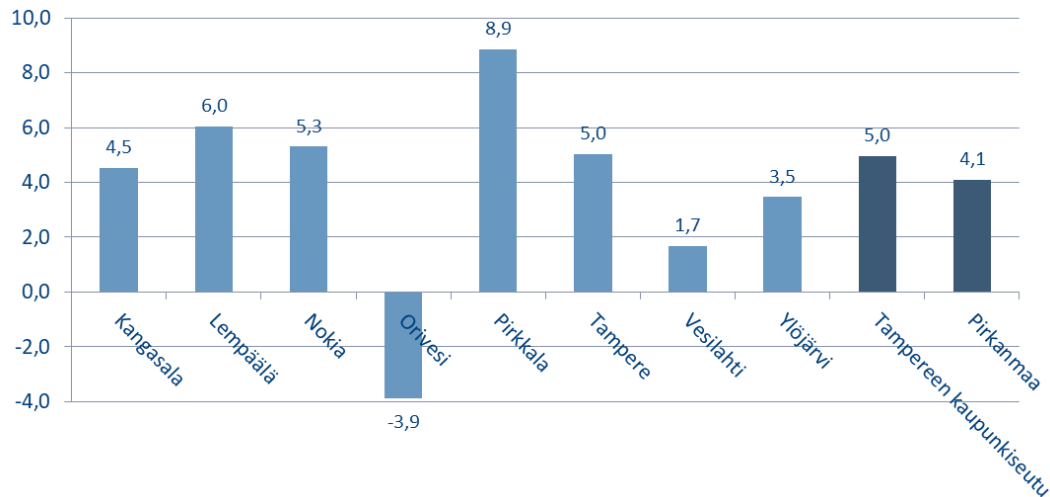
Työpaikkajakauma 2017 kunnittain

Lähde: Tilastokeskus

- Kangasala ■ Lempäälä ■ Nokia
- Orivesi ■ Pirkkala ■ Tampere
- Vesilahti ■ Ylöjärvi

Muutos % alueella työssäkäyvien määrässä 2016-2017 kunnittain

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilastot

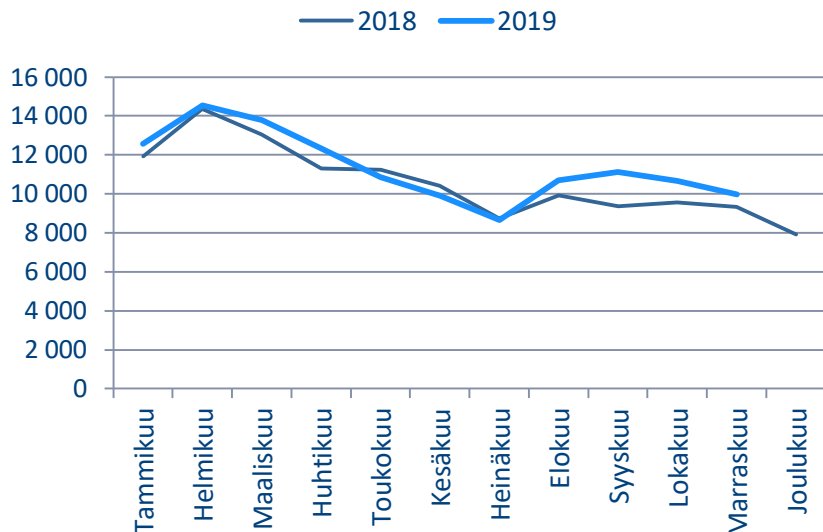

Vuosi 2017 oli positiivinen kuntien elinkeinoelämän kehitykselle. Työpaikkamäärä kasvoi kaikissa kaupunkiseudun kunnissa pl. Orivesi. Pirkkalan työpaikkojen määrä on kehittynyt väkevästi viime vuosina, ja se ylitti Lempäälän vuoden 2017 aikana. Tampereella työpaikat ylittivät 120 000.

Avoimet työpaikat

Avoimet työpaikat Tampereen kaupunkiseudulla kuukausittain

Lähde: TEM

Avoina olevat työpaikat toimialoittain Tampereen kaupunkiseudulla marraskuussa 2019

Lähde: TEM

